

V Bruseli 16. decembra 2019
(OR. en)

15154/19

AGRI 622
VETER 113

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Ďalšie kroky v zlepšovaní riešenia podvodných praktík v agropotravinovom reťazci a odrádzania od nich – závery Rady (16. decembra 2019)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady na uvedenú tému, ktoré Rada prijala 16. decembra 2019.

**ZÁVERY RADY O ĎALŠÍCH KROKOCH V ZLEPŠOVANÍ RIEŠENIA PODVODNÝCH
PRAKTÍK V AGROPOTRAVINOVOM REŤAZCI A ODRÁDZANIA OD NICH**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

- (1) PRIPOMÍNA, že celkovým cieľom politík EÚ v oblasti zdravia, bezpečnosti, ochrany životného prostredia a ochrany spotrebiteľa je vysoká úroveň ochrany, ako sa stanovuje v článkoch 114 a 168 ZFEÚ.
- (2) PRIPOMÍNA závery Rady z roku 2014 o úlohe spolupráce pri presadzovaní práva v boji proti trestnej činnosti v oblasti potravinárstva¹.
- (3) SO ZNEPOKOJENÍM BERIE NA VEDOMIE, že podvodné praktiky v agropotravinovom reťazci (potravinové podvody) vedú často k ohrozeniu verejného zdravia a/alebo k finančným stratám pre spotrebiteľov a/alebo prevádzkovateľov. Môžu spôsobiť aj stratu dôvery v príslušné orgány a v agropotravinový reťazec vôbec. Znamená to, že potravinové podvody sú hrozbou pre bezpečnosť potravín a účinné fungovanie vnútorného trhu a môžu mať významný dosah na verejné zdravie, ochranu spotrebiteľa a legitímne obchodné vzťahy. Odhaduje sa, že podvodné praktiky stoja svetový potravinársky priemysel asi 30 miliárd EUR ročne.
- (4) PRIPOMÍNA, že podvodné praktiky sú komplexným spoločenským javom, pretože sú často spojené s inými formami trestnej činnosti, ako je porušovanie práv pracovníkov, daňové podvody, trestné činy proti životnému prostrediu, obchodovanie s drogami a pranie špinavých peňazí. Môžu byť aj súčasťou organizovanej trestnej činnosti.

¹ 15908/14.

- (5) SÚHLASÍ s Komisiou, že ochrana spotrebiteľov a prevádzkovateľov agropotravinárskych podnikov pred podvodnými praktikami nečestných podnikateľov je výzvou, ktorá si vyžaduje zvýšenú cezhraničnú spoluprácu medzi príslušnými orgánmi, ako sa uvádza v oznámení „Jednotný trh vo svete, ktorý sa mení. Jedinečná výhoda, ktorá si vyžaduje obnovenie politického záväzku.“².
- (6) ZDÔRAZŇUJE, že akékoľvek opatrenia na riešenie potravinových podvodov, ktoré majú byť úspešné, musia byť založené na rýchlej a účinnej výmene relevantných informácií, vhodnom nahlasovaní a úzkej spolupráci a koordinácii medzi orgánmi v členských štátoch, ako aj medzi členskými štátmi a Komisiou.
- (7) ZDÔRAZŇUJE, že spolupráca medzi kontrolnými orgánmi v oblasti potravín a krmív v celom agropotravinovom reťazci je nevyhnutným predpokladom boja proti potravinovým podvodom, ale samotná nestačí. V prípade potreby by spolupráca mala zahŕňať aj orgány, ktoré sú zapojené do boja proti finančnej trestnej činnosti, daňové a colné orgány, políciu a prokuratúru a ďalšie orgány presadzovania práva, ako aj orgány zodpovedné za bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.
- (8) VÍTA rozličné opatrenia proti potravinovým podvodom, ktoré Komisia doteraz prijala od vypuknutia škandálu s konským mäsom v roku 2013. Patrí medzi ne zriadenie siete EÚ pre potravinové podvody a systému administratívnej pomoci a spolupráce (AAC), ktoré umožnili rýchlu výmenu informácií o potenciálnych cezhraničných prípadoch podvodu, zriadenie Spoločného výskumného centra (JRC) a Vedomostného centra pre potravinové podvody a kvalitu potravín, ako aj zlepšenie spoločného využívania údajov v kauze fipronil v roku 2017 a po nej.
- (9) VÍTA diskusie v rámci siete pre potravinové podvody z apríla 2019 týkajúce sa výziev v boji proti potravinovým podvodom, ktoré vzniesla Komisia, a zapojenie Komisie a členských štátov do spoločnej iniciatívy Europolu/Interpolu, a BERIE NA VEDOMIE iniciatívu OPSON, ktorá sa zameriava na nezákonný obchod s falšovanými potravinami a nápojmi, a s potravinami a nápojmi, ktoré nespĺňajú normy, ako aj výsledky operácie OPSON VIII³, ku ktorej prispela sieť EÚ pre potravinové podvody a ktorej cieľom je odhaľovať podvody v sektore ekologickej poľnohospodárskej výroby.

² 14633/18 + ADD1.

³ <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/over-€100-million-worth-of-fake-food-and-drinks-seized-in-latest-europol-interpol-operation>.

- (10) UZNÁVA, že súčasný právny rámec na úrovni EÚ na riešenie potravinových podvodov je v zásade primeraný, ZDÔRAZŇUJE predovšetkým význam nových nástrojov na boj proti potravinovým podvodom v oblastiach zdravia zvierat a bezpečnosti potravín, ktoré sú stanovené v nariadení (EÚ) 2017/625 o úradných kontrolách⁴, a UPOZORŇUJE, že zostali aj nedoriešené výzvy, napr. potreba špeciálnej odbornosti a medzinárodný prístup pri presadzovaní kontrol predaja cez internet.
- (11) KONŠTATUJE, že napriek existencii doteraz prijatých opatrení sú potrebné ďalšie kroky na hľadanie účinnejších spôsobov riešenia potravinových podvodov a odrádzania od nich, a to na úrovni členských štátov, ako aj na úrovni EÚ.

VYZÝVA členské štáty a Komisiu, aby:

- (12) zabezpečili na svojej strane úplné vykonávanie príslušných právnych predpisov EÚ, najmä nariadenia o úradných kontrolách a nedávno prijatej „smernice o oznamovateľoch“⁵;
- (13) zlepšili spoločný výklad kritérií, ktorými sa určujú potravinové podvody, a pokračovali v úsilí dosiahnuť právne vymedzenie potravinového podvodu na úrovni EÚ;
- (14) umožnili, podporovali a posilňovali spoluprácu medzi príslušnými orgánmi na vnútroštátnej, európskej a medzinárodnej úrovni;
- (15) upevnili súčasné systémy a postupy na výmenu informácií o potenciálnych cezhraničných prípadoch potravinového podvodu;
- (16) vyjasnili právne povinnosti prevádzkovateľov agropotravinárskych podnikov v súvislosti s potravinovými podvodmi a vyvinuli účinnejšie nástroje na podporu prevádzkovateľov agropotravinárskych podnikov pri informovaní príslušných orgánov o prípadoch, kde je podozrenie na spáchanie potravinového podvodu, a/alebo o identifikovaných prípadoch potravinového podvodu, a to bez vytvárania nadmernej administratívnej záťaže;

⁴ Ú. v. EÚ L 95, 7.4.2017, s. 1.

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie, PE-CONS 78/19 (Ú. v. EÚ L 305, 26.11.2019).

- (17) podporovali zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o výzvach súvisiacich s predajom cez internet.

VYZÝVA členské štáty, aby:

- (18) posilnili svoje právomoci, pokiaľ ide o prevenciu potravinových podvodov a ich vyšetovanie a o účinnú identifikáciu vznikajúcich rizík;
- (19) vyčlenili primerané zdroje na prevenciu potravinových podvodov a ich vyšetovanie;
- (20) zabezpečili, aby vnútroštátne právne predpisy umožňovali proaktívnu spoluprácu medzi príslušnými orgánmi a aby sankcie za potravinové podvody boli dostatočne prísne na odradenie od trestnej činnosti, a podporovali výmenu najlepších postupov (napr. v memorande o porozumení) medzi príslušnými orgánmi;
- (21) podporovali a usmerňovali prevádzkovateľov agropotravinárskych podnikov, aby rozvíjali svoje systémy správy bezpečnosti potravín a kontroly ich kvality s cieľom odhaľovať potravinové podvody a riešiť ich, a to popri riešení odchýlok potravín v oblasti bezpečnosti a kvality.

VYZÝVA Komisiu, aby:

- (22) zabezpečila pridelenie primeraných zdrojov na potrebné koordinované opatrenia súvisiace s potravinovými podvodmi a rozanalyzovala existujúce štruktúry EÚ na vyšetovanie a kontrolu potravinových podvodov s cieľom určiť, či je potrebné aktualizovať ich mandáty alebo reorganizovať operácie na koordinovanie činností súvisiacich s potravinovými podvodmi na úrovni EÚ, pričom je potrebné zohľadniť zodpovednosť každého členského štátu za prijatie prvotných opatrení;
- (23) pokračovala v odbornej príprave zameranej na boj proti potravinovým podvodom a rozširovala ju prostredníctvom programu Lepšia odborná príprava pre bezpečnejšie potraviny (BTSP) a najmä umožnila všetkým príslušným orgánom zapojeným do boja proti potravinovým podvodom, aby sa mohli zúčastniť;

- (24) zabezpečila zriadenie referenčných centier EÚ pre autentickosť a integritu agropotravinového reťazca v súlade s nariadením o úradných kontrolách;
- (25) pokračovala v koordinovaných kontrolných plánoch na odhaľovanie a vyšetrovanie potravinových podvodov;
- (26) zlepšila komunikáciu medzi informačnými systémami, ako je systém rýchleho varovania pre potraviny a krmivá (RASFF) a AAC, prostredníctvom účinného vykonávania systému riadenia informácií pre úradné kontroly (IMSOC), a preskúmala ich uplatňovanie v boji proti potravinovým podvodom pri náležitom zohľadnení dôvernosti, ktorá sa vyžaduje v súdnych konaniach;
- (27) preskúmala spôsoby, ako lepšie zohľadniť informácie, ktoré pochádzajú od prevádzkovateľov agropotravinárskych podnikov alebo ktoré tieto podniky poskytnú, v činnosti siete pre potravinové podvody;
- (28) preskúmala poradnú a koordinačnú úlohu Komisie pri presadzovaní kontrol predaja cez internet;
- (29) posúdila, či treba posilniť pravidlá a usmernenia týkajúce sa výsledovateľnosti, napr. potrebu prísnejších požiadaviek na dokumentáciu zabezpečujúcu výsledovateľnosť;
- (30) pokračovala vo vývoji integrovanej stratégie boja proti potravinovým podvodom.